

Acta núm. 5 DE LA COMISSIÓ DE TREBALL DE L'ASSOCIACIÓ DE PROPIETARIS FORESTALS DEL LLUÇANÈS

Lloc: Santa Creu del Jutglar

Data: 23 de juny de 2009

Hora: 9:00 h

Assisteixen:

Sr. Manel Alonso, tresorer de l'Associació de Propietaris Forestals

Sra. Montserrat Boix, Propietària forestal- secretària de l'Associació de Propietaris Forestals

Sr. Bernat Vilarasau, Gerent del Consorci del Lluçanès

Sra. Laura Megias, Consorci del Lluçanès

Sr. Agustí Busquets Martí, Oficina de Prevenció d'Incendis, Diputació de Barcelona

Sr. Joan Carles Àngel, Enginyer de l'Associació

Sr. Pere Garet, Propietari Forestal-vocal de l'associació de propietaris forestals

Excusen la seva assistència:

Sr. Josep Maria Giravent, President de l'Associació de Propietaris Forestals

Ordre del dia:

1. Lectura, i aprovació si s'escau, de l'acta anterior.
2. Discussió sobre la gestió dels boscos de pinassa
3. Revisió dels contractes de propietaris i butlleta d'inscripció
4. Revisió del capítol introductori del Pla Marc
5. Torn obert de paraules

Desenvolupament de la comissió:

Primer:

El Sr. Àngel procedeix a la lectura i breu explicació de l'acta anterior. Es firma i s'accepta l'acta anterior.

Segon:

El Sr. Àngel comença l'explicació sobre els boscos de pinassa.

Les pinedes de pinassa es troben sobretot al Solsonès i es tracta de la quarta espècie forestal a Catalunya tant per nombre de peus com pel volum i per superfície.

El Sr. Garet comenta que la zona de pinassa del Lluçanès se situa en zona de Xarxa Natura 2000. El Sr. Àngel comenta que només caldrà demanar els permisos i que aquests moments no hi ha restriccions a la gestió forestal que es proposa.

L'orientació preferent dels boscos de pinassa és NO-NE amb pendents del 10 al 50% i una altitud d'entre 400 i 1200m.

La pinassa té, a Catalunya, produccions mitjanes de 4,1 m³/ha i any, es tracta, per tant, d'una espècie forestal amb bones produccions.

Al Lluçanès la pinassa ocupa 2.168 ha. Oristà té 1.400ha de boscos de pinassa, Olost en té 320ha i Prats de Lluçanès en té 200ha. Sobretot hi predomina pinassa amb roure (1.000ha).

La pineda de pinassa tipus al Lluçanès té 400-600 peus per hectàrea de densitat inventariable, una densitat en peus menors entre 1.500 i 3.500 (sumant el total d'espècies, no només la pinassa), una estructura regular, una edat d'entre 35 i 50 anys, un diàmetre mitjà de 18,4cm, una alçada dominant de 10m i una qualitat d'estació baixa. Pel què fa les pinedes de Sant Bartomeu del Grau i Sant Boi de Lluçanès, les dades augmenten i s'acosten més a les de pi roig.

La pinassa és una espècie de mitja llum, que creix en alçada fins als 40 anys i va alentint el creixement fins als 100 o 120 anys. El seu màxim de creixement se situa entre els 40 i 50 anys i es caracteritza per tenir un port cilíndric. Es tracta d'una espècie amb bona poda natural. La superfície de pinassa a Catalunya ha patit una regressió com a conseqüència dels grans incendis dels anys 90.

L'espècie produeix llavor fèrtil a partir dels 40 anys, aproximadament, i les llavors es dispersen a poca distància. Per tal que la regeneració sigui efectiva, caldria arribar a densitats de l'arbrat adult de 100 a 300 peus/ha i cal fixar un període de regeneració llarg, d'uns 30 anys.

Anàlisi del mercat

La pinassa és la segona espècie més consumida a Catalunya. El principal producte que se n'obté és el palet i l'embalatge. Les empreses que més en compren són Boix, cunill i Solà, que acostumen a importar fusta, ja que la fusta local no cobreix la demanda. Els preus són d'entre 42 a 48 €/t amb una tendència estable o a la baixa en els darrers anys.

Gestió dels boscos de pinassa

En boscos regulars, els models clàssics es basen en torns de 80 a 120 anys, amb una tallada de regeneració inicial, una aclarida de plançonada als 30 anys i després aclarides cada 10-15 anys fins arribar a les tallades de regeneració per aclarida successiva i tornar a començar el cicle.

En boscos d'aspecte irregular, la gestió real es converteix en una recol·lecció amb una tallada d'arbres aprofitables cada 10-15 anys. I sense aclarir arbres de diàmetre més petit de 20 cm (selecció negativa). La gestió amb bosc irregular és més complicada i delicada i no s'aconsella si els arbres arribats al diàmetre de tallada no es destinen a fusta de molt alta qualitat.

Els criteris de gestió que es proposen són similars als del pi roig, distingint entre zones de producció forestal no prioritària i zones de producció forestal prioritària.

Model proposat

Quan la producció és prioritària l'actuació serà similar al pi roig. Es tendirà cap a una estructura regular amb un torn de tallada tecnològic amb diàmetre mitjà de 30 cm, una aclarida de plançonada a 30 anys deixant un màxim de 2.000 peus/ha, sense aprofitament comercial. Després es procedeix a una primera aclarida de millora amb diàmetres de 20 cm deixant 700 peus/ha que acostuma a ser

deficitària. La segona aclarida es faria quan els arbres fan uns 27 cm de diàmetre deixant 350 peus/ha, a partir d'aquí totes les actuacions haurien de comportar un benefici. Finalment, s'iniciarien les tallades de regeneració, amb una aclarida disseminatòria que deixa en peu entre 80-100 peus/ha i després una tallada final juntament amb l'aclarida de plançoneda del nou regenerat. Les tallades de regeneració també es podrien fer mitjançant la tallada arreu de bosquets o feixes.

Adaptacions del model

Hi ha quatre maneres d'adaptar els boscos al model proposat:

- Adaptació amb una aclarida de plançoneda
- Adaptació amb una aclarida de millora
- Adaptació per una aclarida preparatòria
- Adaptació amb una tallada de regeneració

El Sr. Àngel exposa exemples reals de cadascuna d'aquestes adaptacions, excepte de la darrera, i els resums econòmics d'aquestes actuacions.

El Sr. Garet pregunta per la gestió dels boscos de ribera. El Sr. Àngel respon que ocupen molt poca superfície en relació al global de boscos del Lluçanès i que a més estan subjectes a les competències de l'ACA.

Es comenta la possibilitat d'afegir la millora dels accessos de masies al Pla Marc amb les condicions tècniques estàndard.

Tercer:

El Sr. Busquets procedeix a presentar i comentar el model de contracte entre propietari i associació. Es tracta d'un contracte privat entre l'associació i el propietari per tal d'efectuar actuacions dins les finques.

Un cop elaborat el Pla Marc se signarà un conveni per a l'execució del Pla Marc (conveni a 25 anys). El conveni el signa la Diputació, l'associació de propietaris forestals i els municipis (i/o el consorci). Caldrà prendre la decisió de si el consorci signa únicament el conveni o si també els signaran els ajuntaments. A partir d'aquest punt, s'aniran fent programes anuals tenint en compte les sol·licituds d'actuació dels propietaris integrants de l'associació. Els programes anuals, després de ser redactats i aprovats, la diputació hi posarà el finançament i la comissió de treball de l'associació gestionarà aquest finançament. Aquests programes anuals caldrà programar-los el darrer trimestre de l'any anterior.

Pel què fa a l'associació de propietaris, aquest efectuarà dos tipus de contractes diferents: el contracte entre l'associació i els propietaris forestals associats i el contracte entre l'associació i l'empresa de treballs forestals.

El Sr. Garet proposa començar el pla anual elaborant altres projectes (accessos o millores paisatgístiques) per després anar cap a accions prioritàries.

El Sr. Busquets respon que hi ha moltes necessitats en la gestió forestal i que en tot cas s'hauria de començar amb les accions prioritàries.

El Sr Àngel diu que la inversió per a la millora d'accessos a masies habitades, de vegades no s'entén perquè suposen una inversió molt important que beneficia a un únic propietari, per la qual cosa caldria que la comissió de treball fixés un protocol amb les condicions per escollir quins camins es faran en un determinat programa anual i quins no.

Feta aquesta introducció prèvia es procedeix a la lectura del contracte privat entre propietat i associació que es basa en el Pla Marc. (document adjunt)

L'Objecte defineix la superfície forestal a contractar que serà com mínim d'una unitat de gestió forestal del Pla Marc. També defineix el tipus de treballs d'acord amb el Pla Marc a desenvolupar. Defineix el finançament i les liquidacions, si s'escau. I defineix deures i obligacions de les parts.

El tipus de treballs poden ser treballs de millora (intervenció sense objectius productors), treballs de preparació (habitualment treballs d'adaptació al model), o bé treballs d'aprofitament (segurament seran amb balanç positiu).

La superfície a contractar defineix la superfície, la propietat i els codis cadastrals.

El finançament prové de tres fonts: ingressos per la venda de la fusta que s'obté dels aprofitaments (I), subvencions atorgades a la propietat (S) i el programa anual de la Diputació de Barcelona que s'aplica fins a cobrir costos (O). Si s'obté un balanç positiu el benefici queda pel propietari. Per altra banda, en els casos de tallada final, es garanteix que com a mínim el 10% dels ingressos seran pel propietari, quantitat que se sumarà al benefici final que hi pugui haver. El Sr. Àngel comenta que el contracte que es reparteix amb les fotocòpies no ho preveu però que el nou contracte ja ho incorpora.

Les obligacions del propietari són les següents: autoritzar a l'associació a fer els treballs, deixar tramitar les autoritzacions, sol·licitar i rebre ajuts per a aquesta finalitat, sol·licitar informació sobre les subvencions atorgades, autoritzar a la venda del producte, facturar al seu nom les liquidacions, restringir les pastures en zones on es facin repoblacions o tallades de regeneració i autoritzar a executar els plans municipals de prevenció d'incendis. Totes aquestes obligacions es prenen per un termini de 15 anys des de l'actuació efectuada. En el cas que no es compleixin o de causar baixa de l'associació, caldrà retornar part de la inversió efectuada. Per altra banda, si canvia la titularitat, caldrà retornar la inversió en cas que el nou propietari no subscrigui el contracte.

Al contracte també caldrà afegir-hi plànols i altres dades necessàries.

El Sr. Garet pregunta com funciona si el mateix propietari es fa la feina. El Sr. Busquets respon que el propietari haurà de signar dos contractes; primer com a propietari privat i l'altre com a empresa de treballs forestals.

El Sr. Àngel proposa d'enviar o presentar un power point dels casos en els quals els propietaris demanen subvencions i la millor manera d'actuar en cada cas.

Es proposa la celebració de la següent reunió el dia 21 de juliol del 2009 a les 9h al consorci, durant la qual es parlarà dels possibles casos de propietaris amb subvencions, el capítol introductori del Pla Marc, la butlleta d'inscripció i la sortida tècnica.

La reunió finalitza a les 11'15h.

Josep Maria Giravent

Laura Megías

Joan Carles Àngel

President de l'Associació

Tècnica del Consorci Lluçanès

Enginyer de l'Associació